

BETÆNKNING

afgivet af

Lovudvalget

vedrørende

**FM 2016/54: Forslag til Inatsisartutbeslutning om
at Naalakkersuisut til EM2016 omdeler en redegørelse,
som gennemgår lovgivningens regler om tilknytningskrav til det grønlandske samfund,
og vurderer relevansen af hver enkelt.
Redegørelsen skal på denne baggrund vurdere, om borgernes kontakt til det offentlige
vil kunne lettes ved indførelsen af et nationalt ID-kort.**

Afgivet til forslagets 2. behandling

Lovudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Iddimanngiu Bianco, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Michael Rosing, Demokraterne
Inatsisartutmedlem Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartutmedlem Múte B Egede, Inuit Ataqatigiit

1. Om forslaget og dets baggrund

Forslagsstiller ønsker Naalakkersuisut pålagt at udarbejde en redegørelse. Redegørelsen skal for det første gennemgå lovgivningens regler om tilknytningskrav til det grønlandske samfund, og vurdere relevansen af hver enkelt. For det andet skal redegørelsen på baggrund heraf vurdere, om borgernes kontakt til det offentlige vil kunne lettes ved indførelsen af et nationalt ID-kort.

Forslagsstiller angiver i begrundelsen for sit forslag, at det kan være meget svært at overskue, hvornår man er at regne som et fuldgyldigt medlem af samfundet, med samme rettigheder og som alle andre. Det skyldes, at rettigheder (og i visse tilfælde pligter) i mere end 50

bestemmelser i grønlandske love og bekendtgørelser, er betinget af en i den enkelte bestemmelse nærmere defineret tilknytning til Grønland. Tilknytningskravet varierer. Visse rettigheder har enhver borger, som har fast bopæl her i landet. Andre rettigheder opnår man først efter et antal års bopæl.

Forslagsstiller fremhæver i den forbindelse, at forslaget må forventes at gøre det lettere for borgere, som flytter tilbage til Grønland efter i en periode at have været bosat uden for landet, at skabe sig et overblik over deres rettigheder og pligter. Dette vil gøre det mere attraktivt at vende tilbage til Grønland, og dermed lettere for det private erhvervsliv at rekruttere dygtige grønlandere, som har oparbejdet international erfaring.

Lovudvalget har yderligere noteret sig, at forslagsstiller i et § 37 spørgsmål¹ tidligere har anmodet Naalakkersuisut om at oplyse, hvor mange forskellige bopæls- og/eller tilknytningskrav der i dag findes i gældende lovgivning, og at lave en opstilling heraf.

I begrundelsen for det pågældende § 37 spørgsmål anførte forslagsstiller blandt andet følgende:

”Mit ønske skyldes, at jeg agter at stille forslag til Inatsisartut om, at vi her i landet skal have et nationalt ID-kort, som klart definerer, at man hører til her i landet. Hvis man har ret til et grønlandsk ID-kort, så følger alle de andre rettigheder automatisk med.

Et nationalt ID-kort vil dermed kunne mindske bureaukratiet og sikre en mere ensartet behandling af borgerne. Et ID-kort vil gøre det mere enkelt for såvel borgere som administration at vurdere, hvem der er stemmeberettiget, hvem der kan skrive sit barn op til en institutionsplads, hvem der har ret til et fangstbevis med videre.”

Det er på denne baggrund Lovudvalgets forståelse, at et væsentligt sigte med forslaget er, at få undersøgt, om det er muligt / hensigtsmæssigt at harmonisere de mange forskellige tilknytningskrav i den grønlandske lovgivning.

2. Naalakkersuisuts ændringsforslag

Naalakkersuisut oplyser i sit svarnotat, at en ny digitaliseringsstrategi er under forberedelse. Strategien vil blandt andet omfatte digital identitet. Naalakkersuisut - som grundlæggende kan tilslutte sig intentionerne bag forslaget – ser en mulighed i eventuelt at supplere den digitale

¹ § 37 spørgsmål nr. 2014/95

identitet med et id-kort, som kan lette og ensarte arbejdsgange og samtidig bidrage til et højnet sikkerhedsniveau.

Naalakkersuisut har på den baggrund fremsat følgende ændringsforslag:

”Forslag til inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at indarbejde den mulige implementering af et nationalt ID-kort, der vil kunne tydeliggøre borgernes tilhørsforhold her til landet, i den kommende digitaliseringsstrategi”

3. Lovudvalgets overvejelser

3.1. Om kravet til redegørelsens indhold

Som nævnt skal redegørelsen gennemgå lovgivningens regler om tilknytningskrav til det grønlandske samfund, og vurdere relevansen af hver enkelt af tilknytningskrav (med henblik på så vidt muligt at harmonisere disse).

Redegørelsen skal på baggrund heraf vurdere, om borgernes kontakt til det offentlige vil kunne lettes ved indførelsen af et nationalt ID-kort.

Under førstebehandlingen blev der opfordret til, at der som led i udarbejdelsen af redegørelsen indhentes oplysninger om nationale ID-kort i vore nabolande og erfaringerne hermed. Lovudvalget tilslutter sig denne opfordring.

Yderligere vil der være behov for at få belyst udgifterne ved en eventuel indførelse af et nationalt ID-kort, jf. nedenfor.

3.2. Om prisen for indførelse af et nationalt identitetskort

Om prisen for indførelse af et nationalt identitetskort oplyste Naalakkersuisut i 2004² følgende:

”Landsstyret har indhentet tilbud fra firmaet XponCard.

Firmaet XponCard fremstiller blandt andet de danske kørekort og sygesikringskort, og er en af de største producenter af plastikkort i Skandinavien.

² FM 2004/127

XponCard har pr. 1. april 2004 oplyst, at priserne pr. kort varierer fra kr. 6.63 til kr. 50.00, alt efter hvor mange oplysninger, der skal være på kortet.

Prisen er excl. moms og forudsætter udstedelse af minimum 50.000 kort, samt at XponCard via en sikker digital linje modtager data og fotos.

Prisen for trykning af et identitetskort til Grønlands cirka 55.000 borgere ligger således mellem kr. 364.650,00 og kr. 2.750.000,00, alt afhængigt af, hvilken type kort der vælges.

Hertil kommer Grønlands Hjemmestyres administrationsudgifter ved at indføre og administrere et identitetskort.

Kanukoka har oplyst, at de administrative omkostninger for Kanukoka ved eventuel indførelse af identitetskort, i høj grad vil afhænge af den form, som et eventuelt identitetskort skal have, og på hvilken måde oplysninger til identitetskortet skal anføres og indberettes til den myndighed, der forestår selve udfærdigelsen af kortene.

Hvis de kommunale folkeregistre skal forestå modtagelse af henvendelse og oplysninger fra borgerne og efterfølgende indberetninger til den centrale myndighed, vil der medgå en væsentlig tid pr. borger. Så længe identitetskortets omfang og administrationsformen ikke er kendt, kan der ikke udøves skøn over ressourceforbruget i Kanukoka.

Kanukoka forbeholder sig retten til at rejse krav om fuld økonomisk kompensation, såfremt kommunerne senere pålægges en medvirken ved udarbejdelse af identitetskort.

Der er således efter Landsstyrets opfattelse ingen tvivl om, at indførelse af et identitetskort vil koste samfundet mange penge. Prisen for trykning af et identitetskort og Kanukoka og Grønlands Hjemmestyres administrationsudgifter er ikke engangsbeløb. Der er løbende omkostninger ved at indføre et identitetskort. Dertil kommer, at en stor del af den grønlandske befolkning stadig vil have behov for et pas, og at identitetskortet skal fornyes jævnlige.

Lovudvalget konstaterer, at der er gået godt 12 år siden Naalakkersuisut indhentede tilbud, og at prisen efter al sandsynlighed har udviklet sig siden. Der er således behov for, at Naalakkersuisut indhenter opdaterede oplysninger om prisen.

Tilsvarende er det tænkeligt, at indførelsen af en digital identitet vil kunne reducere kommunernes og Selvstyrets administrationsomkostninger ved et nationalt identitetskort. Under alle omstændigheder bør der søges tilvejebragt et mere fyldestgørende overslag over administrationsomkostningerne.

3.3. Om harmonisering af tilknytningskravene i den grønlandske lovgivning

Det er, som allerede anført, Lovudvalgets forståelse, at et væsentligt sigte med forslaget er, at få undersøgt, om det er muligt / hensigtsmæssigt at harmonisere de mange forskellige tilknytningskrav i den grønlandske lovgivning.

I besvarelsen af § 37 spørgsmål nr. 2014/95 oplyser Naalakkersuisut, at der findes mere end 50 bestemmelser i love og bekendtgørelser, som har karakter af tilknytningskrav. Besvarelsen indeholdt en oversigt over disse bestemmelser. Oversigten er optaget som bilag til nærværende betænkning.

Lovudvalget har noteret sig, at Naalakkersuisut i § 37-besvarelsen har anført blandt andet følgende:

Som det fremgår, er bopæls- og tilknytningskrav ikke ens på tværs af disse lovgivninger. Det må antages at der i hvert enkelt tilfælde er en særlig grund til, at bestemmelserne er udformet på den pågældende måde.

Det er derfor spørgsmålet, om at man med et nationalt grønlandsk ID-kort kan opnå mere, end hvad man i dag rent praktisk opnår med en bopæls-attest (og cpr/GER. nr).

Naalakkersuisut gør samtidig opmærksom på, at spørgsmålet om, hvorvidt en person er omfattet af en given lovgivning og dertil hørende rettigheder og pligter, for de fleste loves vedkommende må bero på en konkret vurdering.

I skatteretlig henseende kan tilknytningen eksempelvis ikke afgøres alene efter enten bopæls- eller opholds kriteriet, da en række øvrige forhold kan have betydning for, om en person anses at have skattemæssig tilknytning til Grønland. Her er fortolkning af lovgivningen og praksis på området afgørende for, hvornår en person er skattepligtig til Grønland.

3.4. Om muligheden for at lette borgernes kontakt til det offentlige vil kunne lattes gennem indførelsen af et nationalt ID-kort.

Et andet væsentligt sigte med forslaget er at få vurderet, om borgernes kontakt til det offentlige vil kunne lattes gennem indførelsen af et nationalt ID-kort.

Spørgsmålet skal antageligt ses i lyset af, det tidligere citerede § 37-spørgsmål fra forslagsstiller:

Mit ønske skyldes, at jeg agter at stille forslag til Inatsisartut om, at vi her i landet skal have et nationalt ID-kort, som klart definerer, at man hører til her i landet. Hvis man har ret til et grønlandsk ID-kort, så følger alle de andre rettigheder automatisk med.

Lovudvalget har ikke på det foreliggende grundlag mulighed for at vurdere, hvorvidt borgernes kontakt til det offentlige i praksis vil kunne lattes gennem indførelsen af et nationalt ID-kort. Udvalget har noteret sig, at Naalakkersuisut i sin besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2014/95 synes skeptisk, mens Naalakkersuisut i sit svarnotat til nærværende beslutningsforslag forekommer åben overfor den tanke, at indførelsen af et nationalt ID-kort kan tænkes at lette og ensarte sagsgange.

Udvalget har endvidere noteret sig, at den af Naalakkersuisut påtænkte indførelse af digital identitet kan tænkes at have betydning for vurderingen af, om borgernes kontakt til det offentlige i praksis vil kunne lattes gennem indførelsen af et nationalt ID-kort.

3.5. Om andre mulige fordele ved indførelse af et nationalt ID-kort.

Lovudvalget har noteret sig, at der tidligere i Inatsisartut har været stillet forslag om indførelse af et identitetskort for alle fastboende i Grønland³.

Dette tidligere forslag var dog primært begrundet med behovet for (foto-)legitimation i forbindelse med flyrejser. I forslagets begrundelse nævntes dog også den mulighed, at kortet kunne indeholde oplysninger om bopæl, valgret og lignende, og samtidig fungere som uddannelsesbevis og jagtbevis m.v.

Lovudvalget er opmærksomt på, at en forholdsvis stor del af befolkningen her i landet ikke er i besiddelse af hverken pas eller kørekort. Et nationalt ID-kort vil således kunne tjene et formål som foto-legitimation, og dermed på en række områder bidrage til et højnet sikkerhedsniveau.

³ EM2003/78 / FM 2014/127

Dette gælder ikke kun i forhold til flyrejser⁴, men også f.eks. ved afhentning af pakker på vore posthuse.

Hertil kommer – som også påpeget under nærværende beslutningsforslags førstebehandling – at der i vores lovgivning findes regler om, at forretningsdrivende ikke må sælge alkohol eller tobak til personer under 18 år.⁵ Indførelse af et nationalt ID-kort vil kunne give mulighed for at kræve fremvisning af foto-legitimation, i tilfælde hvor det ikke umiddelbart er muligt at bedømme, om kunden er under eller over 18 år.

3.6. Den foreslåede tidsfrist.

Beslutningsforslaget pålægger Naalakkersuisut at omdele den omhandlede redegørelse til EM2016. Dette skal ses i lyset af, at beslutningsforslaget blev fremsat til EM 2015.

Da førstebehandlingen imidlertid blev udskudt til FM 2016, kan der være grund til at overveje en tilsvarende udskydelse af fristen, med henblik på at give Naalakkersuisut den fornødne tid.

For så vidt angår Naalakkersuisuts ændringsforslag, konstaterer Lovudvalget, at dette ikke indeholder nogen tidsfrist.

4. Lovudvalgets indstilling

Et enigt udvalg tilslutter sig det beslutningsforslaget. Da forslaget først vedtages et halvt år efter fremsættelsen, bør den frist, som Naalakkersuisut får til at udarbejde redegørelsen dog forlænges tilsvarende.

⁴ På Air Greenlands hjemmeside oplyses det, at passager, som er bosiddende i Grønland, i forbindelse med flyvninger mellem Grønland og Danmark kan anvende følgende legitimation:

- Pas
- Kørekort
- CPR-nr. bevis
- Dåbsattest
- Bopælsattest
- Søfartsbog
- ID kort godkendt af det europæiske Schengen Information System.

⁵ Det er i landstingsloven om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, § 18, stk. 1, fastsat, at salg og udskænkning af alkoholholdige drikke ikke er tilladt til personer, der er under 18 år. I § 18, stk. 4, er fastsat, at der påhviler såvel bevillingshaveren som den pågældende ekspedient /tjener m.v. et ansvar for at sikre sig fornøden dokumentation for, at den person, der sælges til eller serveres for, er fyldt 18 år.

Tilsvarende er det i § 8, stk. 1, i landstingsforordningen om tobak og sikring af røgfrie miljøer samt mærkning af tobaksvarer fastsat, at salg af tobaksvarer er ikke tilladt til personer, der er under 18 år. I § 8, stk. 3, er fastsat, at det påhviler såvel forhandleren, som ekspedienten at sikre fornøden dokumentation for, at den person, der sælges til, er fyldt 18 år.

Et enigt udvalg fremsætter derfor følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut til FM2017 omdeler en redegørelse, som gennemgår lovgivningens regler om tilknytningskrav til det grønlandske samfund, og vurderer relevansen af hver enkelt. Redegørelsen skal på denne baggrund vurdere, om borgernes kontakt til det offentlige vil kunne lettes ved indførelsen af et nationalt ID-kort.

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen
Formand
Siumut

Laura Tàunâjik
Siumut

Michael Rosing
Demokraterne

Múte B Egede
Inuit Ataqtigiit

Iddimanggiu Bianco
Inuit Ataqtigiit